

SocialdepartementetSocialstyrelsen
106 30 Stockholm

Uppdrag till Socialstyrelsen att betala ut statsbidrag till kommuner för att utveckla socialtjänstens arbete med att förebygga brottslighet

Regeringens beslut

Regeringen ger Socialstyrelsen i uppdrag att betala ut statsbidrag till kommunerna under 2025 i syfte att stärka och utveckla socialtjänstens arbete för att förebygga och motverka brottslighet, inklusive brottsförebyggande och återfallsförebyggande insatser till enskilda. Medlen kan även användas för ökad tillgänglighet i socialtjänstens förebyggande verksamheter gentemot barn och unga, t.ex. uppsökande arbete och fältarbetare.

I uppdragets genomförande ska samverkan ske med Brottsförebyggande rådet.

Socialstyrelsen ska senast den 30 september 2026 lämna en redovisning till Regeringskansliet (Socialdepartementet). Redovisningen ska innehålla en redogörelse för uppdragets genomförande och fördelningen av medel och resultaten av satsningen ska framgå.

För uppdraget får Socialstyrelsen under 2025 använda högst 200 miljoner kronor som ska redovisas mot det under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg för budgetåret 2025 uppförda anslaget 4:7 Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m., anslagsposten 1 Statsbidrag för omställning till ett brottsförebyggande arbete i socialtjänsten.

Av medlen ska 198 500 000 kronor fördelas till kommunerna. Resterande medel får användas av Socialstyrelsen för genomförande av uppdraget.

Kommunerna får rekvirera medel enligt bilagan. Medel rekvireras av respektive kommun från Socialstyrelsen utan ansökningsförfarande. Medel får användas för gemensamma insatser i flera kommuner, exempelvis vid regional samverkan eller inom avtalssamverkan. Medel får inte användas för samma insats som har beviljats annat offentligt stöd. Medlen betalas ut efter rekvisition till Socialstyrelsen senast det datum som myndigheten beslutar.

Socialstyrelsen anger närmare anvisningar om villkoren. Medel som inte har använts och medel som inte har använts för avsett ändamål med statsbidraget ska återbetalas till Socialstyrelsen senast det datum som Socialstyrelsen beslutar.

Kommunen ska lämna en redovisning av hur de mottagna medlen har använts vid den tidpunkt och enligt de anvisningar som Socialstyrelsen anger.

Redovisning, rekvisition och återbetalning ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Ärendet

Brottsligheten är ett allvarligt samhällsproblem som påverkar såväl enskilda som samhället i stort, inte minst den allvarliga brottsligheten där barn och unga rekryteras och utnyttjas av kriminella nätverk för att begå grova brott. Socialnämnden har en viktig roll i det brottsförebyggande arbetet och att motverka att barn och unga rekryteras in i kriminalitet, liksom att förebygga annan brottslighet inklusive våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Enligt regeringen är det viktigt att socialnämnden snabbt flyttar fram positionerna och prioriterar det brottsförebyggande arbetet riktat till barn och unga ytterligare. Insatser behöver sättas in i ett tidigt skede, innan problem har vuxit sig för stora och särskilda brottsförebyggande och återfallsförebyggande insatser behöver användas i större utsträckning än i dag. Det är angeläget att de insatser som ges är ändamålsenliga och i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet.

Kommuner har kommit olika långt i arbetet med att utveckla och erbjuda insatser som är inriktade på att förebygga och motverka brottslighet. Det finns ett behov av att utveckla arbetsätten så att mer effektiva metoder används inom socialtjänstens område. Vidare är samverkan mellan socialtjänsten, skolan, polisen och andra aktörer grundläggande för att kunna

bedriva ett effektivt brottsförebyggande arbete. Ett förstärkt brottsförebyggande arbete kan förutsätta en ökad samverkan mellan kommuner. Genom avtalsamverkan kan kommuner samarbeta kring insatser, kompetenser och resurser.

Regeringen har den 23 januari 2025 beslutat om propositionen En förebyggande socialtjänstlag – för ökade rättigheter, skyldigheter och möjligheter (prop. 2024/25:89). I propositionen föreslås att en ny socialtjänstlag ska ersätta den nuvarande socialtjänstlagen. Förslagen syftar till att skapa en långsiktigt hållbar, mer förebyggande och kunskapsbaserad socialtjänst. I propositionen föreslår regeringen att det i den nya socialtjänstlagen ska tydliggöras att socialnämnden ska arbeta för att förebygga och motverka brottslighet (avsnitt 10.5). Det föreslås också att det ska tydliggöras att socialnämnden särskilt ska arbeta för och ta initiativ till att förebygga och motverka brottslighet bland barn och unga (avsnitt 23.4). Syftet är att komplettera socialtjänstens allmänt preventiva arbete med ett tydligt brottsförebyggande arbete där särskilda brottsförebyggande och återfallsförebyggande insatser används. Lagförslagen föreslås träda i kraft samtidigt som den nya socialtjänstlagen den 1 juli 2025.

För att stödja kommunerna i omställningsarbetet för att socialtjänsten ska arbeta mer brottsförebyggande, i enlighet med de föreslagna bestämmelserna i den nya socialtjänstlagen, har regeringen aviserat ekonomiskt stöd till kommunerna 2025–2028 (prop. 2024/25:1 s. 170).

Medlen till kommunerna fördelas till 50 procent utifrån befolkning och till 50 procent utifrån andelen av alla anmälda brott per 100 000 invånare (Brottsförebyggande rådet 2023).

Regeringen beräknar att 300 miljoner kronor kommer att avsättas för uppdraget 2026 och 600 miljoner kronor årligen 2027–2028, under förutsättning att riksdagen anvisat medel för det aktuella anslaget.

Regeringen har samma dag beslutat om uppdrag till Socialstyrelsen, Brottsförebyggande rådet, Inspektionen för vård och omsorg, Statens beredning för medicinsk och social utvärdering samt Upphandlingsmyndigheten att stödja kommunerna i omställningen till en mer förebyggande, lätt tillgänglig och kunskapsbaserad socialtjänst (S2025/00116).

Regeringen har den 20 december 2024 ingått en överenskommelse mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner avseende 2025–2026 för att stödja kommunerna vid genomförandet av den nya socialtjänstlagen och omställningen till en långsiktigt hållbar, mer förebyggande och kunskapsbaserad socialtjänst (S2024/02239).

På regeringens vägnar

Camilla Waltersson Grönvall

Karin Hjelmer

Kopia till

Statsrådsberedningen/Internrevisionen, SAM
Arbetsmarknadsdepartementet/JÄM
Finansdepartementet/BA, OFA K
Justitiedepartementet/KRIM, PO
Riksdagens socialutskott
Barnombudsmannen
Brottsförebyggande rådet
Folkhälsomyndigheten
Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd
Inspektionen för vård och omsorg
Jämställdhetsmyndigheten
Kriminalvården
Länsstyrelserna
Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd
Myndigheten för vård- och omsorgsanalys
Polismyndigheten
Statens beredning för medicinsk och social utvärdering
Statens institutionsstyrelse
Statens skolverk
Akademikerförbundet SSR
Föreningen Sveriges socialchefer
Sveriges Kommuner och Regioner
Vision

Kommun	Belopp kronor
Upplands Väsby	724 209
Vallentuna	645 455
Österåker	927 215
Värmdö	828 441
Järfälla	1 050 983
Ekerö	665 966
Huddinge	1 339 696
Botkyrka	1 067 667
Salem	474 463
Haninge	1 189 754
Tyresö	873 981
Upplands-Bro	605 987
Nykvarn	542 883
Täby	1 297 129
Danderyd	549 841
Sollentuna	1 014 477
Stockholm	9 492 445
Södertälje	1 170 909
Nacka	1 514 110
Sundbyberg	803 462
Solna	963 787
Lidingö	854 280
Vaxholm	693 427
Norrtälje	867 917
Sigtuna	700 674
Nynäshamn	453 345
Håbo	552 242
Älvkarleby	330 049
Knivsta	518 135
Heby	519 797
Tierp	513 741
Uppsala	2 648 318
Enköping	713 471
Östhammar	552 296
Vingåker	358 202
Gnesta	549 803
Nyköping	666 722
Oxelösund	400 018
Flen	331 967
Katrineholm	530 239
Eskilstuna	1 178 619
Strängnäs	728 809
Trosa	422 893
Ödeshög	360 559
Ydre	423 094
Kinda	428 777
Boxholm	346 136

Åtvidaberg	459 385
Finspång	472 098
Valdemarsvik	467 435
Linköping	1 885 493
Norrköping	1 620 585
Söderköping	483 502
Motala	581 378
Vadstena	367 743
Mjölby	645 697
Aneby	412 485
Gnosjö	421 381
Mullsjö	551 128
Habo	589 440
Gislaved	697 454
Vaggeryd	582 567
Jönköping	1 722 493
Nässjö	591 892
Värnamo	652 759
Sävsjö	520 960
Vetlanda	620 990
Eksjö	353 441
Tranås	450 232
Uppvidinge	472 726
Lessebo	454 465
Tingsryd	420 246
Alvesta	619 653
Älmhult	620 834
Markaryd	302 192
Växjö	1 221 745
Ljungby	585 284
Högsby	348 635
Torsås	404 401
Mörbylånga	553 748
Hultsfred	388 482
Mönsterås	503 842
Emmaboda	303 929
Kalmar	917 489
Nybro	466 000
Oskarshamn	678 240
Västervik	711 206
Vimmerby	521 790
Borgholm	437 188
Gotland	853 499
Olofström	464 337
Karlskrona	981 388
Ronneby	535 969
Karlshamn	597 855
Sölvesborg	439 363

Svalöv	545 952
Staffanstorp	570 161
Burlöv	450 070
Vellinge	882 009
Östra Göinge	467 211
Örkelljunga	441 153
Bjuv	445 084
Kävlinge	633 010
Lomma	581 651
Svedala	639 389
Skurup	587 871
Sjöbo	518 349
Hörby	426 337
Höör	429 058
Tomelilla	416 772
Bromölla	434 137
Osby	468 954
Perstorp	308 295
Klippan	429 426
Åstorp	445 897
Båstad	628 494
Malmö	3 615 681
Lund	1 523 439
Landskrona	722 460
Helsingborg	1 574 863
Höganäs	793 877
Eslöv	614 723
Ystad	612 314
Trelleborg	803 885
Kristianstad	1 083 630
Simrishamn	461 063
Ängelholm	909 077
Hässleholm	795 018
Hylte	366 189
Halmstad	1 246 674
Laholm	764 978
Falkenberg	791 867
Varberg	1 126 727
Kungsbacka	1 248 159
Härryda	674 653
Partille	824 455
Öckerö	619 632
Stenungsund	614 267
Tjörn	767 660
Orust	576 343
Sotenäs	354 981
Munkedal	450 476
Tanum	574 024

Dals-Ed	428 368
Färgelanda	559 686
Ale	709 598
Lerum	817 367
Vårgårda	610 639
Bollebygd	415 582
Grästorp	492 606
Essunga	422 347
Karlsborg	591 785
Gullspång	446 277
Tranemo	508 369
Bengtsfors	437 853
Mellerud	342 843
Lilla Edet	545 990
Mark	681 284
Svenljunga	419 274
Herrljunga	532 239
Vara	434 736
Götene	402 976
Tibro	430 381
Töreboda	485 137
Göteborg	5 944 837
Mölnadal	1 020 681
Kungälv	835 604
Lysekil	520 817
Uddevalla	858 178
Strömstad	512 079
Vänersborg	672 497
Trollhättan	890 098
Alingsås	742 288
Borås	1 395 562
Ulricehamn	560 280
Åmål	355 751
Mariestad	639 139
Lidköping	730 236
Skara	428 449
Skövde	857 666
Hjo	434 767
Tidaholm	478 968
Falköping	627 689
Kil	491 887
Eda	362 200
Torsby	375 577
Storfors	360 917
Hammarö	927 244
Munkfors	461 961
Forshaga	649 515
Grums	520 843

Årjäng	427 561
Sunne	556 331
Karlstad	1 354 910
Kristinehamn	569 397
Filipstad	415 028
Hagfors	461 217
Arvika	713 677
Säffle	425 747
Lekeberg	575 864
Laxå	323 649
Hallsberg	474 791
Degerfors	323 591
Hällefors	486 629
Ljusnarsberg	245 209
Örebro	1 761 296
Kumla	555 380
Askersund	614 063
Karlskoga	563 222
Nora	580 216
Lindesberg	608 342
Skinnskatteberg	290 371
Surahammar	402 483
Kungsör	350 847
Hallstahammar	440 690
Norberg	308 622
Västerås	1 699 934
Sala	440 882
Fagersta	382 589
Köping	477 438
Arboga	393 351
Vansbro	622 072
Malung-Sälen	442 368
Gagnef	588 583
Leksand	563 219
Rättvik	448 065
Orsa	487 948
Älvdalen	311 117
Smedjebacken	542 095
Mora	594 818
Falun	982 376
Borlänge	779 569
Säter	502 315
Hedemora	597 034
Avesta	575 992
Ludvika	619 869
Ockelbo	385 779
Hofors	432 911
Ovanåker	400 065

Nordanstig	447 751
Ljusdal	587 470
Gävle	1 250 779
Sandviken	706 446
Söderhamn	488 535
Bollnäs	517 683
Hudiksvall	701 797
Ånge	437 632
Timrå	504 265
Härnösand	429 530
Sundsvall	1 206 004
Kramfors	407 877
Sollefteå	512 907
Örnsköldsvik	796 466
Ragunda	311 199
Bräcke	515 983
Krokom	690 839
Strömsund	357 562
Åre	512 559
Berg	487 323
Härjedalen	535 221
Östersund	871 480
Nordmaling	472 235
Bjurholm	447 101
Vindeln	477 210
Robertsfors	464 864
Norsjö	389 981
Malå	329 858
Storuman	420 931
Sorsele	533 656
Dorotea	473 255
Vännäs	481 833
Vilhelmina	456 070
Åsele	239 568
Umeå	1 668 773
Lycksele	463 888
Skellefteå	1 015 465
Arvidsjaur	350 569
Arjeplog	399 957
Jokkmokk	351 142
Överkalix	405 922
Kalix	511 193
Övertorneå	341 649
Pajala	436 135
Gällivare	453 218
Älvsbyn	441 850
Luleå	982 423
Piteå	690 363

Boden	571 228
Haparanda	316 901
Kiruna	563 036
	<hr/>
	198 500 000